

M I M

1 6 4 8

~~C. 6. 5~~
Ll, 2, 3.

30 B 10.

In usum Pedagogii
Regii Glauchensi

DEO AUTORE & PRONUBO
TER MAXIMO:
COROLLA NUPTIALIS
MYRTEA

Quam
Viro Clarissimo
DN:

M. ADAMO

SPENGLERO, GYMNA=

si Berolinens: Rectori,
SPONSO,

&
*Pientissima Lectissimæq;
Virgini*

ANNÆ,

Reverendi & Clarissimi Dn:

M. JOACHIMI MAURITII, Eccles: Span-
doviensis Pastoris, Vicinarumq; Inspe-
ctoris vigilantissimi Filix per dilectæ
SPONSÆ,

Ipsis solennibus Nuptiarum d. 6. Novemb:
imponunt

Fautores, Collegæ & Amici.

BEROLINI, Typis Rungianis, 1642.

M. A. D. A. M. O.
SPENJOERRO, GYMNA-

SPONSO

M. JOACHIM

dominus

Chancellor

of the University

of Halle

in the Province

of Saxony

in the Kingdom

of Prussia

in the Empire

of the Holy Roman

Empire

of the West

phalic

of the

of the

of the

of the

of the

VOTUM PRO SPONSIS,

ex Tob: 7. v. 15.

Quod voto Raguel genero gnataq; vovebat:
Hocce novo, voveo cum pietate thoro.
Abrahami Deus, Isaaci Deus atq; Jacobi
Ipse Deus Sponsis præsto sit usq; novis.
Iste pio jungat; jungat amore fideles
Hos animos: Constans sit maneatq; fides.
Iste novis vero benedicat munere nuptis:
Cujus agent fausti munere perpetuum.
Et sic natorum natos in pace videbunt.
Atq; Dei Natum in æthere, quod voveo.

*M. Samuelis Hofmanni, Sereniss: ac
Potentiss: Elect: Brand: Consistorij Af-
fessoris, Ecclesiar: Berolinens: Præpo-
siti & vicinar: Superintendentis.*

Votum γαμικόν.

Gratulor ex animo, Rector SPENGLERE, Magister!
Sis Sponsus felix, Sponsa secundatua
Christe; novis thalamic nuptisq; recentibus adsis,
Adsit Eros, absit pernicialis Eris!
Vivant & videant seros ex prole nepotes,
Claudent salvifica fata suprema fide.
Corditer fufum

M. Joachimo Frommio.

A 2

Clariss:

Clariss: VIRO DN:
M. ADAMO SPENGLERO;
Rectori; SPONSO.

Rector Gymnasij colende, SPENGLER!
Præclarissime VIR! scientiarum
Musarumq; decus benigniorum,
Idem Philosophæ medulla Svadæ.
Spem præter gravium molestiarum
Indulget facilem DEUS quietem,
Mercedemq; TIBI refert laborum,
ANNAM MAURITIT; gravem puellam,
HOEFMANNOPOTIORE proxenetâ;
SPANDO Æ celebras marita sacra.
Ivissem; Sobolis meæ caterva
Ivissetq; simul, calore multo;
Nî me fontica causa permanere
Meo ex officio domi juberet.

Præfens adsto vicariis PHALEUCIS
Et mei meliore parte, voto:
O vobis benè sit, boni Mariti,
Bonis auspiciis, bonis & annis,
Et bonâ quoq; sospitate juncti:
Vobis eveniant tot auspicata,
Conferente DEO, quot unda pisces,

Aves

Aves silva gerit, ferasq; tellus:
Cum primis capias tot: & quot anni
Tulerunt mihi, filios amantes,
Qui Scholæ pariter forent alumni:
Rector Gymnasij colende, SPENGLER!

σοφία καὶ φιλοφιλίας ἐνεκεν
accinebat.

M. Georg. Lilius, Dresd:

Ecclesiast. Berlin.

in æde S. primi.

ECHO NUPTIALIS

Dic mihi quid causa, quod sim sic ECHO E. Ego mæstus?
E. Mæstus: namq; Animum possidet ANNA tuum.
Quem Vicit E. icit, telo penetrante puella.
E. Bella; genis lepidis, Ambrosiis E. Roseis:

Exire & patriis e Sedibus E. adibus optat,

Inq; focum (òlum*) nunc, prompte venire tuum. *veni.

Baptismus dedit huic ANNAE per nobile Nomen, †

† ANNA à

E. omen habens CLEMENS E. MENS quia (crede)

grati-

Ezech: 22; 30.

subest.

tiosus fuit

Instar erit MURI E. DURI contra omne periculum

MAURITIA

In thalamo crebrò quod furit E. urit eheu!

Ergò gaude E. aude Casti cape pectoris E. oris

SPONSAM, nam noxa sunt in amore E. more.

Vos gratis grato E. rato nunc pignore fautor

E. Autor Conjugy pace, salute beet.

Adsit èq;: E. èq; & discrimina E. crimina Vitæ

Sint precul à vobis, Vita E. ita dulcis erit.

A 3

Omnia.

Omniaq; in mundo E. immundo SIC prospera E. spera-
-te, Et tandem caeli dulce levamen E. Amen

Ex amore

& candore

pro more

corde & ore

Sic vovet & favet

Johann Rosnerus, Templi Nicol:

apud Berlin: Diacon.

Conjugium mihi qvale precor, tibi comprecor æqvè
Subscribat precibus, suavis Amice, Deus.

Ita veteri suo Amico

apprecatur

M. Albertus Günzelius, Ecclesia

Lutherana apud Colonienses

& Ministerio.

Ad Dn: Sponsum, Amicum suum

Academicum.

Mirifico planè ductu Connubia nostra
Cernimus omnes
Et fieri atq; regi. Ratione potentius omni

Numen oportet

Esse, quod has causas tantà ratione gubernat

Semper in orbe.

Quis mihi, quisvè tibi potuisset dicere quondam,

Cum Witeberga.

(Quæ Schola cunctarum meritò **DEA MAGNA** vocatur)

Ambo teneret,

Has

Has Sponsas & non alias habiturus Amicas
Quod sit uterque.
Det tibi detq; mihi P A C E M laudabile Numen,
Gratia cuius
Quicquid in hac causa suscepimus, omne profectò est,
Gloria cui sit.

Francofordiâ

M. Martinus Heinsius, Spandoviensis.

Votum

Chronologicum

Annun, Mensem atq; Diem Nuptiarum,

& Nomina Neonympharum
exhibens.

En! ILLVCet se Xta noVeMbris ab æthere grato,
SPENGLER ConIVgII qVâ saCra IVra CoLIt,
A FaVtore torLio Vâ ANNVLA MAVRITIANA,
PVLChra pVella saCrl ConsoCiat Vr ei.
IOVA noVIS SPONSIS HIs, HIs faVeat DeVs! aDsit
& festIs epVLIs FLIVs Ipse DEI!
HæC ornetqVê sVIs saCrata IVgaLla DonIs,
eX fonte & faCiat DVLCia VIna, preCor!
HæC propIno tibi, qVæ profero, Vota, MagIster,
DIVa, torVs Vigeat SPONSE perIte, tVVs!
FeLIX sIs, tVa Costa sIt & LeCtIsIIma feLIX!
Vos beet Ipse PATER paCe, saLVte, preCor!

Honoris & gratitudinis ergo

f.

Joachimus Zietmannus, Spand:
Pastor in Perwenitz.

Gonnet

Sonnet.

We so/Herr Spengler? hört! Was sol denn das bedeuten/
Dah ihr Euch habt gewagt an vnser Fester Stadt/
Dah doch bißher noch nie kein Feind verübet hat/
Vnd geht davon gespickt mit gar zu schönen Beuten/
Die Euch kaum zgedacht seynd. Dah den Kriegesleuten/
Die keine Regenwehr gethan/vnd doch sehr matt
Seynd/alles guts besteh? Ihr gehet ewren Pfade
Fort nach der Residenz. Die Fremden Euch begleiten/
Vns bleibet Trawrigkeit; Doch wenn wir anders wo
Thun werden/wie Ihr hie gethan/wird alles froh
Auch vnter vns hler seyn. Drum möget Ihr wolleben
Mit dem/was Ihr erkriegt/vnd darauff seyn bedacht/
Dah/wen der Kunen Rauff wird neunmahl sein vollbracht/
Die Beut Euch mög gewiß; Spannewe Bente geben!

In aller Eil

Emanuel Vulpius, Sch: Sp: Rect:

Jam mundo sordent Musarum castra sequentes,
æstimat & tales indignos æris, honoris;
At magno, miserè qui depopulantur in orbe
omnia, quisq; putant pietatem nullius assis.
Quid tum cultores Musarum! sufficit illi
complacuisse, potest qui compensare labores
largiter, insuaves, dignas persolvere grates
non opus est mundi; quare dat Rector Olympi
Sponso, næ domum multò præstantius auro;
Gratà sume manu spondet se plura daturum.

Vielholdreiche Braut! gleich wie ihr is thut prangen
Dallhier mit ewrem Kranz vñ Purpurfarben Wangen/
Anna gratiosa,
so wer.

Die Fässer sind geleet
Zum lieben Trauben-blut/
Das geiszig macht vnd reget/
Wennes von nöthen thut/
Das Brennholz ist gespalten/
Zur Küchen zubereit/
Der Peltz lest nicht erkalten/
Wie sehr es reiff vnd schneyt.

Vnd weil bey morgenzeiten
Sich Windt vnd Winter regt/
Dastu dir an die Seiten
Ein Bräutlein zugelegt/
Bey der du kanst erwarmen
In süßer Venus-Kuh/
Wenn sie dich wird umbarmen/
Vnd du sie decken zu.

Ich lobe deine Thaten/
Dein Klugseyn bringts dahin/
Das ich fast bin gerathen
Auff einen solchen Sinn/
Wenn mich nur Gott ergetzte
Nach seinem heiligen Rath/
Vnd an den Ort versetzte
Den Er vorsehen hat.

Nun liebet Euch von Hertzen/
Ihr vielgeliebtes Paar/
Verschliest die Zeit im schertzen
Gebt doppelt alle Jahr/
Wenn

Wenn

Wenn das / was ich muß lachen /
Und doch nicht sagen kan /
Euch Bräutlein wird im wachen
Vom Bräutigam gethan.

Also furhweilte an der Elbe

M. Andreas Zahn / Misn:

Sponsa duodenis ex Millibus una Puella,
Qua formâ facieq; venusta,
Associanda tibi, pueros, cultissime Spengler,
Informas qvi voce per artes.
Nonne igitur felix? qvin terq; quaterq; beatus
Præ reliquis; cur gaudia differs?
Triste supercilium tollas, dulcissime Sponse:
Nam tuares agitur, Tibi Sponsa
ANNA tum blandis Animum terebrabit ocellis,
Cujus GRATIA in ore tenetur:
Hæc Tibi discutiet, quos confert Musa labores,
Atq; suam partem oneris esse
Rebitur. Iste Deus, sine quo nil Juno & Erinnys
Possunt, faxit ut ANNA perennis
Hæc tibi sit, vestra & post funera fama perennet,
Dum fias Pater, ANNULA Mater.

Ut veteri, ita vero & verè candido amico
suo Neonymphe

Johannes Lange / Scholæ patriæ
Con R. ex animo gratulab.

B 2

NÆ

Wenn

Næ vestigia providæ parentis.
Naturæ sequeris, diebus hisce.
Tædas instituens. Vides, November
Ut tristis glaciem & gelu minetur
Obtectus niveo caput vapore ::
Adspicis volucres amare nidum,
Nec non omne genus ferarum ubiq;
Quæritare sibi cubile tutum.
Nec tibi, Sophiæ Magister, ulla
Mora jam superest: acerba Fati.
Tempestatas properat, tibi hinc & ipse
Nidum exædificas: tibi suavem
Adjungis sociam mali & bonorum:
Dulcis nidus erit torus jugalis.
Jovadet! miseræ procella fortis
Nidum hunc ne dirimat: diu superstes
Turtur cum sociâ fiet fideli.

Ita ex animo apprecabatur.

Joachimus Francus, Gymn.

Berl: Sub ConR.

CArne duos unâ qui fecit vivere vestrum,
Fortunet gratâ prosperitate thorum,
Sit felix, faxit, concors, fecundus, amicus,
Melle madens roseo, felle carens tumido.
Christophorus Hübnerus.

Injecere Tibi tandem, Clarissime Sponsæ;
Durus cum durâ Matre Cupido jugum?
Et tandem durus durâ cum Matre Cupido
Injecere Tibi Sponsâ novellâ jugum??

O fea

O felix factum! Factum laudemus Ameris,
Cujus junguntur ANNULA ADAMQ; jugo,
Svave jugum Sponso, Sponsæ non sit nisi svave;
Mente pia Nuptis dicitō quisq; novis;
Hic Cajus fiet æqvus ei, fiet hæc & ei æqva
Caja; jugi partem fortiter ambo ferant.
Nestoris ambo Deo vivant feliciter annos,
Prole solum repleant, prole polum repleant!

Ita

*Clariss: Dñ: Rectoris Sponsi radiis
ex animo congratulatur.*

Burchardus Wiesenmeyer / Helmst: S.
p. t. Gymnas. Berlin. Collega.

A Ugeat hos Dominus, nec non fortunet honores,
Dans sine labe domum, non sine prole chorum!
Perfice Conjugium felici sidere captum,
Duret in innumeros, Christe benigne, dies!

Sic gratulab:

Ex intimis cordis visceribus precabatur

Johannes Wessler / S.S. Th: St:

MAGISTER ADAMUS SPENGLERUS
RECTOR DUCIT SPONSAM
PROBAM IO!

ἀναγκαῖα καὶ εἰς.

NE SPES CONCIDAT, PERGIS: REMORA
MIGRAT: DATUM SOLUS: PROBAMUS.

Cunctando Magnos videas amittere magn A.

Hoc nosti: quare, ne spes data concidat, ac ad

Rem finem cœptam perducas, ducere pergi S:

It remora & migras procul abs te. Gratia dic I

B 3.

Summ

S umma potest CHRISTI, quæ fœdere pectora junxi T:
T uq; datum solus capias ut quisq; probabi- T.
U tere dum licet hoc summo cum fœnore: iust U
Summi Regnantis: cuncti hocce probamus in alt O
CONATUI.

Ita precatur

Burchardus Jockert, Cantor.

Votum Nuptiale.

J Am, SPENGLERE, tibi mittunt sua munera amici,
Et tædas ornant, Sponse pudice, tuas.
Propterea ad tædas mittam tibi, clare Magister,
Munera grata tibi, munera grata Tuæ.
Munera nunc mea sunt, fundam ut tibi pectore vota,
Vota tibi fundam, concipe mente bona.
Christe fave votis, & vos pia fata favete; |
SPENGLERO docto bella puella venit.
Hem venit ANNA Tibi, fatis adducta virago,
Doteq; multiplici sat decorata venit.
Illa tibi persæpè pijs tua pectora dictis
Mulceat, hæc quando langvida cura premit.
Illa tibi curas indefesosq; labores
Leniet, illa tibi gaudia multa feret
Ergo tibi gaude, SPENGLERE, ANNA MQ; Maritam
Ut propriam carnem dilige, Sponse, tuam.
ANNA q; Sponsa, tuum semper venerare Maritum;
Hic amat, hunc redama, sic benè crescet amor.
Vivite concordēs, cingat concordia corda
Vestra, & captus amor, post benè duret amor.
Vivite concordēs, certetis amore fideq;
Fertilis & suavis fit sine lite torus.

Vivite

Vivite concordēs, felices vivite semper
Usq; dabit vobis cœlica Regna Deus.
Hæc ego vota fero: confirment numina votum;
Hoc fufum Votum fomite mente bona.

Ex fingulari affectu:

fusi à

T. S. Sommerfelden / T. S.

Qui, duros volvit Cafus, multosq; labores
Sufinuit, meritò hunc præmia digna manent.
Non etenim frustra profcindit vomere terram,
Nec frustra fpargit grana colonus agro.
Tempore fed juflo falcem fupponit ariflis,
Præmia ut accipiat digna labore gravi.
Te quoq; non frustra multos fudafle per annos,
SPENGLERE, in fudijs, præmia magna probant.
Nam WITTEBERG A tibi Mufarum nomine Clara
Jura MAGISTERII, PHILOSOPHIÆ tulit.
Pofterea BERLINUM RECTOREM ritè vocavit
Gymnafijq; fui fcepra gerenda dedit.
Sic efl. Sic Mufa juvenes fua caflra fecutos.
Ritè judare folent, ritè beare folent.
Nec fatis efl: Sed blanda Venus dum præmia cernit
Mufarum, hac etiam munera ferre cupit.
Et te, SPONSE, novo cumulatim maclat honore,
Dum venit in thalamum SPONSA petit a tuum.
Cui pudor ex oculis lucet, qvam forma decarat,
Commendant mores, qva pietatis amans.
Ergo, SPONSE, dato divino munere gaude
Atq; nodo prudens utere ritè bono.

Hancq;

Hancq, tuam SPONSAM constanti dilige amore,
Qua respondebit casto in amore tibi.
Aurea pax adsit vobis, non iurgia turbent
Lectum, florescat prole repleta domus.

Faciebat

Joachimus Ernestus Mauritiij,
SS. Th: Stud: Sponsæ Frater.

Dum casta casto, Spenglerus, amore puella
Captus in it latus fœdera sancta thori;
Fas est, incensis nutu Regnantis olympum
Tadis ex animo prospera vota dare;
Legitimi, Christus, sanxit qui fœdera lecti
Hisce velis Nuptis semper adesse, precor.
Exulet à thalamo muti discordia damni
Nutrix: pax cingat candida & alma domum.
Cornigeri vivant felices tempora cervi,
Atq, edant lecti pignora grata Deo.

Johannes Piccardus, SS. Th: St:

Anon flagrabas solius amore Minervæ?
At cur Anna tuos subito nunc jactat amores?
Scilicet haud fas est Musarum sceptrum tenere
Ædibus in vacuis, nova jam placet addere sceptrum.
O factum pulchrè! Sceptro præclarus utroq;
Gaudes, nil curans Bellonam & Martia tela.
Faxit Jova tibi regimen bene cedat utrumq;
Conjugium vestrum sit semper ludus amœnus:
Amplificentur opes, det vobis pignora lecti,
Quæ sint delicia vobis, & vera voluptas.

Hæc paucula

In honorem Excellentiss: Dni: Sponsi,
Præceptoris colendiss: gratulabatur

Job: Albert: Heiakampf: Hamb:

1755 (0) 1755

Carmen Elegiacum quod scripsi Joanni Baptista Gebelio
Svidnic. Silesio Pastori Ecclae in Raciborow.

cum praedum Magistrum nancisceret Decano
M. Theodoro Berto 17 Calend. Maij
A. 624. aetate meae 19.

Ita bonis avibus GEBELI, quos Deus Autor,
Quos te fata vocant, ita bonis avibus.

Magnum opus adgrederis, sed, quod tibi cine fultus
Numinis atberei, fortiter expedies.

Ambuet orantis linguam locuplete Suada,

SPIRITUS Orator caelicus ille, tuam.

Seminium disperge **DEI** per cordium agellos:

Nec sine mole preces, aut sine fruge, dato.

Et vineta **DEI** assiduo accubudq; labore

Percole, quo fructus mille, supraq; ferant:

BAPTISTAM ex cathedra **BAPTISTA** imitare tonantem

GEBELI! vera pro pietate puta:

Instrue non-doctos, errantes corrige, fractos

Erige, confuta dogmata vera minus.

Sic vivente volent tecum partizier annos

Prospera dicentes quos sacra dicta feres.

Sublatiq; olim manibus, sine pondere terram

Manibus optabunt, (sed bene sero) tuis,

Cum tuba te rupta tumba revocabit ab umbris,

IOVA, mei pastor dicet, adesto, gregis;

Ambrosia rursus te pascam & nectare; quare

Magna cape astrati praemia, carpe, poli.

Hoc penitis animi penetrabilibus opto, precorq;

JANE mihi multo n nomine care! **VACE.**

ULB Halle

3

002 062 674

Inches

1

2

3

4

5

6

7

8

9

10

11

12

13

14

15

16

17

18

19

20

Centimetres

Farbkarte #13

B.I.G.

Blue

Cyan

Green

Yellow

Red

Magenta

White

3/Color

Black

ORE & PRONUBO
MAXIMO:
A NUPTIALIS
MYRTEA

Quam
ro Clarissimo

DN:

D A M O

ERO, GYMNA=

linens: Rectori,

SPONSO,

&

isime Lectisimeq;

Virgini

ANNÆ,

ndi & Clarissimi DN:

MAURITII, Eccles: Span-

ris, Vicinarumq; Inspe-

antissimi Filiae per dilectæ

SPONSÆ,

is Nuptiarum d. 6. Novemb:

imponunt

es, Collegæ & Amici.

l, Typis Rungianis, 1642.